

Nieuwsbrief Signaleringscommissie LOSR

27 september 2010
nummer 8

Deze nieuwsbrief voor sociaal raadslieden van de LOSR verschijnt zodra er actuele ontwikkelingen of signalen zijn. De redactie van de nieuwsbrief bestaat uit de leden van de landelijke signaleringscommissie. Stuur 'm door naar je collega! Contactpersoon redactie: [Sandra Wolfsen](#)

Inhoud:

- Resultaat proefprocedure KBvG-LOSR: beslag op toeslag
- Wetsvoorstel incassokosten naar Tweede Kamer
- Onderzoek SEO in opdracht DAS Incasso twijfelachtig

Resultaat proefprocedure KBvG-LOSR: beslag op toeslag

De Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders (KBvG) en de Landelijke Organisatie Sociaal Raadslieden (LOSR) zijn met elkaar in discussie geraakt over de vraag welke regels gelden, wanneer naast beslag op inkomen ook beslag op de huur- of zorgtoeslag is gelegd. Voor beslag op inkomen geldt een beslagvrije voet. Moet de deurwaarder de beslagvrije voet aanpassen wanneer er ook beslag op de toeslag is gelegd en deze dus door betrokkene niet wordt ontvangen?

Proefprocedure

Afgesproken is om via een proefprocedure duidelijkheid te krijgen. Als middel hiervoor is het deurwaardersrenvooi gekozen. Deze procedure is bedoeld voor de situatie dat de deurwaarder bij de ten uitvoerlegging van een vonnis op een bezwaar stuit ([art. 438 lid 4 Rv](#)). Eigenlijk zegt de deurwaarder tegen de rechter: 'Ik weet niet wat ik moet doen.' De deurwaarder moet bij deze procedure de schuldeiser en schuldenaar dagvaarden. In de procedure vertegenwoordigt de schuldeiser het standpunt van de KBvG en de schuldenaar het standpunt van de LOSR.

De casus

De officier van justitie en de woningcorporatie hebben beslag gelegd op de bijstandsuitkering. Daarnaast heeft de woningcorporatie beslag gelegd op de huurtoeslag.

Dit beslag op de huurtoeslag leidt op zichzelf al tot problemen. De huurtoeslag wordt dan immers aangewend voor een oude schuld, waardoor de lopende huur niet meer betaald kan worden. De Rechtbank Almelo heeft echter in een andere kwestie eerder geoordeeld dat dit is toegestaan. In onderhavige procedure komt dit niet aan de orde. Wel aan de orde is de vraag of de beslagvrije voet die geldt voor het beslag op het inkomen moet worden verhoogd, vanwege het niet ontvangen van de toeslag.

Ontvangen

De beslagvrije voet moet worden verhoogd met de woonkosten en de premie ziektekostenverzekering, verminderd met de ontvangen huur- en zorgtoeslag. Het is dan de vraag wat onder 'ontvangen' moet worden verstaan. Gaat het hier om ontvangen in juridische zin (deel gaan uitmaken van het vermogen) of om ontvangen in feitelijke zin (er feitelijk over kunnen beschikken)? Bij beslag op de toeslag komt de toeslag wel in het vermogen van betrokkene. De schulden worden immers lager. Maar door het beslag kan betrokkene feitelijk niet over de toeslag beschikken.

De uitspraak

De rechtbank Den Bosch neemt met een beroep op de parlementaire geschiedenis het standpunt van de LOSR over. Bij de beslagvrije voet gaat het er om dat betrokkene

"voor de lopende kosten van het bestaan nog juist genoeg in handen moet krijgen, ook al ligt er beslag op dit inkomen.

4.4. Het gaat er dus om dat de schuldenaar juist genoeg in handen krijgt om de lopende kosten van het bestaan te voldoen. Het meerdere is beschikbaar voor de aflossing van de schulden. Het voldoen van huurschulden, die reeds in het verleden zijn ontstaan, zijn niet te rekenen tot de lopende kosten van het bestaan. Het gaat dan alleen om de lopende huur, dat wil zeggen de huur die moet worden betaald voor de actuele maand waarop de periodieke uitkering betrekking heeft. Het is dan ook opvallend dat de geciteerde tekst uit de memorie van toelichting niet spreekt van "ontvangen" maar van "in handen krijgen". Het gaat dus niet (alleen) om ontvangen in juridische zin (toevoegen aan het vermogen) maar om ontvangen in meer praktische zin: voor (de kosten van) de lopende maand daadwerkelijk ter beschikking krijgen.

4.5. Een andere uitleg zou meebrengen dat de schuldenaar voor de betrokken maand over minder dan "juist genoeg" zou beschikken om de lopende kosten te voldoen. Hij zou dan van die "juist voldoende middelen" ook nog schulden aflossen, zoals - in het onderhavige geval - een de oude huurschuld. Aldus zou hij ofwel een beroep moeten doen op de bijstand ofwel noodzakelijkerwijs nieuwe schulden moeten maken (of erger). (...)

4.10. Het bovenstaande komt er op neer dat de verhuurder beslag mag leggen op de huurtoeslag voor huurschulden, en dat dit betekent dat de beslagvrije voet daardoor op een hoger bedrag wordt bepaald. Voor de overige schuldeisers/beslagleggers blijft er dusdoende minder verhaalsruimte over. Langs deze weg wordt er een zekere (feitelijke) preferentie geschapen voor de verhuurder ter zake huurschulden. Daartegen ziet de voorzieningenrechter geen bezwaren, te minder nu dit min of meer rechtsreeks uit de wet voortvloeit."

Meer informatie:

- [Rb Den Bosch 22 juli 2010](#)
- [Pleitnota LOSR](#)
- [Column Sociaal Totaal: Stop beslag op toeslag!](#)

Wetsvoorstel incassokosten naar Tweede Kamer

In [nieuwsbrief nr. 2](#) maakten we al melding van het ontwerpvoorstel incassokosten. Evenals andere organisaties hebben we vanuit de LOSR hierop gereageerd. De kern van onze reactie was dat we het een goed voorstel vinden. Inmiddels is het wetsvoorstel ingediend bij de Tweede Kamer. Het voorstel is vrijwel hetzelfde als het oorspronkelijke voorstel, maar wel met een belangrijk verschil.

Wanneer het alsnog tot een procedure bij de rechter komt en de schuldeiser wordt in het gelijk gesteld, dan moet de rechter naast de proceskostenvergoeding in beginsel altijd de incassokosten toewijzen. Volgens de huidige rechtspraak moeten de incassohandelingen, voor toewijzing van de incassokosten, voldoende omvangrijk zijn. Het versturen van een enkele aanmaning wordt namelijk gezien als voorbereiding op de procedure en dus deeluitmakend van de proceskostenveroordeling (de incassokosten verschieten dan van kleur). Dit verandert dus.

Er wordt door diverse belangenorganisaties flink gelobbyd (o.a. door de NVI) omdat ze kritiek hebben op het voorstel. De belangrijkste kritiekpunten zijn:

- Ze vinden het minimumtarief ad. € 40 te laag om een goed incassotraject te kunnen doen. Het lage tarief leidt er volgens de NVI toe dat sneller een deurwaarder wordt ingeschakeld.

- Bedrijven die de BTW niet kunnen verrekenen zijn slechter af omdat ze de BTW niet meer mogen doorberekenen bij de debiteur.
- De voorgestelde regels gelden ook voor bedrijven die een vordering op elkaar hebben. Sommigen vinden dit in strijd met de contractsvrijheid.

Vanuit de LOSR komen we nog met een reactie op het wetsvoorstel zoals het nu bij de kamer ligt.

Meer informatie:

- [Wetsvoorstel maximering incassokosten](#)
- [Reactie LOSR in Volkskrant op kritiek dat laag tarief leidt tot hoge deurwaarderskosten](#)
- [Achtergrondinfo incassokosten](#)
- Contactpersoon [André Moerman](#)

Onderzoek SEO in opdracht DAS Incasso twijfelachtig Sociaal raadsliden blij met verordening onafhankelijkheid deurwaarders

Persbericht LOSR/ MOgroep

Vanaf 1 juli 2010 geldt de 'Verordening Onafhankelijkheid van de gerechtsdeurwaarder'. Die bepaalt dat opdrachtgevers en verzekeraars geen zeggenschap meer mogen hebben in deurwaarderskantoren. DAS Incasso dat een meerderheidsbelang heeft in een aantal deurwaarderskantoren, was daar bij voorbaat niet blij mee en heeft onderzoeksbureau SEO gevraagd de gevolgen in kaart laten brengen. SEO komt mede op basis van passages uit rapporten van de Landelijke Organisatie Sociaal Raadsliden, LOSR/MOgroep tot negatieve conclusies ten aanzien van de Verordening Onafhankelijkheid. De LOSR neemt bij deze afstand van deze conclusies.

SEO stelt dat de 'verordening onafhankelijkheid' hoge kosten gaat opleveren en nadelig werkt voor schuldenaren, schuldeisers en de belastingbetalers. Om dit te onderbouwen gebruikte SEO diverse passages uit het rapport 'Incassokosten, een bron van ergernis!' van de Landelijke Organisatie Sociaal Raadsliden, LOSR/ MOgroep. Maar de Sociaal raadsliden van de MOgroep staan niet achter de conclusies die SEO trekt. In tegendeel de Sociaal Raadsliden staan achter de invoering van de verordening Onafhankelijkheid van de gerechtsdeurwaarder. Sterker nog, de LOSR wil een stap verder gaan: minimumtarieven invoeren voor opdrachtgevers.

Inderdaad heeft de LOSR in diverse rapporten de problematiek van 'dubbele-petten' van deurwaarders aan de kaak gesteld. Deurwaarders zijn exclusief belast met het verrichten van ingrijpende maatregelen: het leggen van beslag en het doen van ontruiming. Tegelijkertijd moeten deurwaarders in concurrentie met andere deurwaarders een onderneming drijven en mogen ze allerlei andere werkzaamheden verrichten, zoals incasso activiteiten en optreden als vertegenwoordiger van schuldeisers bij de rechtbank.

Het moge duidelijk zijn dat de onafhankelijkheid van deurwaarders hiermee onder druk komt te staan. Terwijl het juist vanwege die ingrijpende bevoegdheden van deurwaarders van belang is dat ze onafhankelijk tussen de partijen staan. De LOSR heeft in haar rapport 'Mensen met schulden in de knel!' in 2008 al gepleit voor een sterker regulerend optreden van de beroepsorganisatie gerechtsdeurwaarders, KBvG. Datzelfde geluid kwam van de kant van de Commissie Evaluatie Gerechtsdeurwaarders in haar zeer kritische rapport 'Noblesse Oblige' (2009).

De LOSR juicht het toe dat de KBvG haar rol als publiekrechtelijke beroepsorganisatie serieus neemt en met meer regels voor deurwaarders komt. Het zou in tegenspraak hiermee zijn, als deurwaarderskantoren achter de schermen feitelijk in handen zijn van schuldeisers, incassobureaus of rechtsbijstandverzekeraars. De verordening die dit tegengaat is dan ook een noodzakelijke stap in de richting van meer onafhankelijkheid.

De LOSR wil nog een paar stappen verder gaan om de onafhankelijkheid van de deurwaarder te waarborgen. Zo moeten de deurwaarderstarieven niet alleen voor de schuldenaar vastliggen, maar ook voor de opdrachtgever, in de vorm van minimumtarieven. Nu zijn opdrachtgevers en deurwaarders vrij om zelf de hoogte van de tarieven af te spreken. Ook no-cure-no-pay- of no-cure-les-pay- afspraken zijn daardoor geoorloofd. Als het dus niet lukt een vordering te innen, hoeft de schuldeiser geen of slechts een beperkte rekening te betalen, terwijl de deurwaarder geen of minder inkomsten heeft. Dit mechanisme dwingt de deurwaarder bij wijze van spreken om beslag te leggen: anders heeft hij zelf geen inkomen. De schuldeiser zal niet aan de rem trekken en de deurwaarder krijgt teveel een eigen belang. Kortom: de LOSR staat achter een 'verordening onafhankelijkheid van de gerechtsdeurwaarder' en wil verder gaan met een volgende stap: de invoering van minimumtarieven voor opdrachtgevers.

Meer informatie:

- Rapport SEO: Publiek belang en de gerechtsdeurwaarder
- Persbericht KBvG: SEO slaat plank mis met onderzoek
- Verordening onafhankelijkheid gerechtsdeurwaarders

Eerder verschenen nieuwsbrieven

- Nr. 1: 15 oktober 2009
- Nr. 2: 10 november 2009 (special incassokosten)
- Nr. 3: 3 december 2009
- Nr. 4: 8 december 2009 (special deurwaarders)
- Nr. 5: 3 februari 2010 (special toeslagen)
- Nr. 6: 8 april 2010
- Nr. 7: 11 juni 2010

Samenstelling signaleringscommissie

Voorzitter

André Moerman Rijnstad, welzijn en hulpverlening Arnhem

Leden

Caroline Terluin	Sociaal Raadslieden Schiedam
Chantal van Hulzen	Sociaal Raadslieden Nijmegen
Debby van Schaik	Maatschappelijke dienstverlening Midden-Kennemerland
Hannah Oberzaucher	Welzijn Eindhoven
Ingrid Phillips	Sociaal Raadslieden Den Bosch
Lucia Missana	Blankenberg Stichting Amsterdam
Maarten Bockting	Maatschappelijke dienstverlening Flevoland
Thea Runhaar	Sociaal Raadslieden Rotterdam

Gastleden

Corrine de Lange	Stimulansz
Walter van den Berg	Nationale Ombudsman

Ondersteuning MO-groep

Ernst Radius
Sandra Wolfsen